

BIJLAGE 1_Onderhouds- en vervangingsprogramma riolering 2024

Het door de gemeenteraad vast te stellen onderhouds- en vervangingsprogramma riolering 2024 bevat de volgende activiteiten.

Relining diverse locaties

Relining is een techniek waarbij bestaande riolering van binnenuit wordt versterkt door het inbrengen van een geïmpregneerde kous, die door middel van water- of luchtdruk tegen de buiswand wordt gedrukt en die men vervolgens laat uitharden.

Vervolgens is een rioolbuis weer volledig waterdicht en heeft een levensduur die vergelijkbaar is met een nieuwe rioolbuis.

Relining kan worden toegepast wanneer de capaciteit van de bestaande riolering voldoende is, er geen noodzaak bestaat tot het bijleggen van een regenwaterriool én er geen wens is om de openbare ruimte opnieuw in te richten. Bijkomende voordelen van deze renovatiemethode zijn dat deze relatief snel uitgevoerd kan worden en dat de straat niet opengebroken hoeft te worden.

In 2024 willen we om constructieve redenen relining uitvoeren aan rioolstrengen in de Dorpsstraat Aarle-Rixtel, Kloostertuin Beek en Donk en Eikenlaan Beek en Donk.

Daarnaast voorzien we voor 2024 de noodzaak om rioolleidingen door middel van relining van binnenuit weer waterdicht te maken. Bij de huidige hoge grondwaterstanden bestaat het risico op wegdek-verzakkingen, als gevolg van grondwater dat een riolering binnensijpelt.

Een deel van het geraamde totaalbedrag van € 250.000 is gereserveerd om daar snel op in te kunnen spelen.

Vervanging bedieningskasten en pompen

Bij 4 bergbezinkbassins en 6 hoofdgemalen dienen in 2024 de bedieningskasten vervangen te worden. Gezien hun staat en leeftijd voldoen deze kasten niet meer aan de huidige veiligheidseisen. De PLC's in deze kasten -die de pompen daadwerkelijk aansturen- worden overgezet naar de nieuwe bedieningskasten.

Gelijktijdig wordt in 2 hoofdgemalen het leidingwerk vervangen en worden in 1 hoofdgemaal de pompen vervangen.

Deze werkzaamheden worden geraamd op een totaalbedrag van € 220.000.

Vervangen drukrioleringspompen

In het buitengebied wordt afvalwater ingezameld door middel van een systeem van drukriolering. Dat gebeurt met ca. 436 gemaaltjes. Jaarlijks dienen we in diverse van deze gemaaltjes de pompen te vervangen.

Hiervoor is jaarlijks een bedrag van € 45.000,- geraamd.

BIJLAGE 1_Onderhouds- en vervangingsprogramma riolering 2024

Vervangen en uitbreiden riolering Piet van Thielplein

Als onderdeel van de werkzaamheden aan het Piet van Thielplein wordt de bestaande riolering vervangen. Bovendien worden een regenwaterriool én een infiltratievoorziening aangelegd. Op 23 november 2023 stemde de gemeenteraad in met de herinrichting van het Piet van Thielplein.

Daarbij besloot men voor de ondergrondse kosten de daadwerkelijke aanvraag van een krediet van € 295.000 te betrekken bij de kredietaanvragen voor het onderhouds- en vervangingsprogramma riolering 2024.

Aanleg van een regenwaterbassin en een regenwaterriool in een deel van de Broekelingstraat en De Trompetter in Aarle-Rixtel

Om regenwater uit het zuidelijke deel van Aarle-Rixtel op te kunnen vangen, is nabij De Trompetter ruimte gereserveerd voor de aanleg van een regenwaterbassin.

Om het regenwater naar deze retentievoorziening te brengen, dient een regenwaterriool aangelegd te worden.

Voor 2024 is de aanleg van de retentievoorziening De Trompetter voorzien, inclusief de aanleg van een regenwaterriool tot aan de kruising Broekelingstraat/Bosscheweg. Daarmee wordt gelijktijdig een wateroverlast-probleem in de Broekelingstraat aangepakt. Waar regenwaterriool wordt aangelegd, vervangen we gelijktijdig de bestaande riolering.

De totale kosten van deze werkzaamheden worden geraamd op € 750.000. Dit bedrag is opgebouwd uit:

- € 250.000 voor het vervangen van de verharding. Op 21 december 2023, bij het vaststellen van het vervangingsprogramma wegen, besloot de gemeenteraad dit deelskrediet voor het aandeel 'wegen' beschikbaar te stellen.
- € 500.000 voor het aanleggen van retentievoorziening, het aanleggen van een regenwaterriool en het vervangen van de bestaande riolering.

In dit raadsvoorstel wordt verzocht het aandeel van € 500.000 ten behoeve van 'riolering' beschikbaar te stellen.

Aanleg waterberging Molenstraat-De Vorst Lieshout

Een deel van de problemen met wateroverlast in de Dorpsstraat te Lieshout wordt veroorzaakt door regenwater uit de Molenstraat.

In het verleden wilden we onderzoeken of regenwater uit het hooggelegen deel van de Molenstraat afgevoerd kan worden naar de retentievoorziening Nieuwenhof Noord, maar die retentievoorziening wordt inmiddels al volledig benut.

Daarom wordt als alternatief voorgesteld in het grasveld bij de molen een ondergronds krattenveld te realiseren voor het opvangen en infiltreren van het regenwater. Water uit de kolken in de Molenstraat kan door een nieuw aan te leggen regenwaterriolering naar het krattenveld geleid worden.

De kosten van aanleg van deze ondergrondse waterberging en het regenwaterriool worden geraamd op € 350.000.

BIJLAGE 1_Onderhouds- en vervangingsprogramma riolering 2024

In december 2023 vindt eerst nog het funderingsonderzoek plaats, om na te gaan of de aanleg van een ondergrondse waterberging nadelige gevolgen heeft voor de molen. Tevens zal in januari 2024 een archeologisch onderzoek worden uitgevoerd in het grasveld.

Opstellen 'Water- en rioleringsprogramma 2025'

In 2018 werd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2019-2023 vastgelegd hoe de gemeente Laarbeek invulling geeft aan de zorgplichten met betrekking tot afvalwater, hemelwater en grondwater. Onderdeel van het GRP was het kostendekkingsplan, dat een beeld geeft van alle kosten voor het in stand houden van de riolering en de rioleringsvoorzieningen. Op basis van dit kostendekkingsplan werden de hoogte en de ontwikkeling van de rioolheffing bepaald.

Gezien de komst van de omgevingswet was het niet gewenst het GRP in 2023 te herzien. Om ook in 2024 een geldig kader te hebben heeft de gemeenteraad, als onderdeel van het vaststellen van de begroting 2024, besloten de werkingsduur van het GRP te verlengen tot en met 2024.

Onder de omgevingswet is het voor gemeenten niet langer verplicht te beschikken over een geldig GRP. Maar dat neemt niet weg dat het -gezien alle ontwikkelingen rondom water, wateroverlast en watertekort- zeer wenselijk is om het gemeentelijk beleid met betrekking tot water en riolering vast te leggen. Met het vaststellen van een 'Water- en rioleringsprogramma' houden we een toetsingskader bij ruimtelijke ontwikkelingen. Op basis van het -gelijktijdig te actualiseren- kostendekkingsplan kan de hoogte van de 'water- en rioleringsheffing' bepaald worden. Onder nieuwe wetgeving mogen gemeenten daarbij ruimere keuzes maken over de activiteiten die uit deze heffing worden bekostigd. Alternatieven met betrekking tot de 'water- en rioleringsheffing' zullen tijdig aan de raad worden voorgelegd.

De kosten voor het opstellen van het 'Water- en rioleringsprogramma 2025' worden geraamd op € 45.000.

Actualiseren afkoppelplannen

Sinds het begin van deze eeuw worden bij de aanleg van nieuwe woonwijken afzonderlijke regenwaterriolen en waterbergingen gerealiseerd. Maar ook in oudere wijken willen we wateroverlast als gevolg van de steeds extremere regenbuien zo veel mogelijk beperken. Daarom werd in 2010 voor iedere kern een 'afkoppelplan' gemaakt: een ontwerp voor een volledig regenwaterstelsel naast de bestaande riolering. Van deze regenwaterstelsels worden steeds kleine stukjes aangelegd, meestal gelijktijdig met het vervangen van bestaande riolering.

Inmiddels werden vele meters regenwaterriool bijgelegd, altijd op basis van de afkoppelplannen maar in detail soms afwijkend. Bovendien waren er sinds het opstellen van de originele plannen vele ruimtelijke ontwikkelingen, kansen die zich wel (of niet) voordeden en wijzigingen in wet- en regelgeving.

BIJLAGE 1_Onderhouds- en vervangingsprogramma riolering 2024

Daarom willen we in 2024 alle afkoppelplannen actualiseren, op basis van de reeds aangelegde regenwaterriolen, maar met oog voor de eisen en wensen van dit moment.

De kosten voor het bijstellen van 4 afkoppelplannen worden geraamd op een totaal van € 40.000.

Wortelfrezen rioolstelsels Mariahout, Lieshout en Beek en Donk

Boomwortels zijn steeds op zoek naar water. Regelmatig dringen ze het riool binnen, waardoor na verloop van tijd de afstroming van het rioolwater steeds meer wordt belemmerd. Dit kan onder andere leiden tot wateroverlast, omdat tijdens een hevige regenbui het water niet snel genoeg afgevoerd kan worden. Om de afstroming weer te herstellen worden de boomwortels vanuit het riool weggefreesd.

Voor een efficiënte en grootschalige aanpak werden in 2023 wortels gefreesd in het hele rioleringsstelsel van Aarle-Rixtel. Dit verliep zo goed dat we deze aanpak in 2024 willen voortzetten in de rioolstelsels van Mariahout, Lieshout en Beek en Donk.

Om deze grootschalige aanpak mogelijk te maken dient in 2024 het beschikbare budget verhoogd te worden, door éénmalig € 90.000 toe te voegen aan het reguliere budget *onderhoud riool- en persleidingen* (67221000-34.762).